

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

HET RIJK VAN KAREL DE GROTE

DE geschiedenis van Karel de Grote werd geschreven voor Einhard en Alcuin, of Alcuinus, die in de onmiddellijke omgeving van de keizer leefden. Zij hebben ieder een « Vita Karoli » op hun actief. In een van deze oude kronieken leest men dat hij « magnus bello » was, groot in de oorlog, en « major pace », groter nog in de vrede. Karel de Grote was niet alleen een groot veroveraar, maar ook een puik organisator en dit laatste was zeer belangrijk, gezien de uitgestrektheid van zijn rijk.

1. - DE MEIVELDEN

KAREL DE GROTE eerbiedigde de zeden en gebruiken van de verschillende volkeren die hij had onderworpen. Hij vaardigde ook wetten uit, de zg. **kapitulariën** die opgesteld werden tijdens de vergaderingen die iedere lente werden gehouden en **Meivelden** heetten. Deze « hoge vergadering », samengesteld uit geestelijken, krijgers, de paladijnen van Karel, plaatselijke ambtenaren en soms zelfs de boeren uit de streek, werd voorgezeten door de keizer zelf.

2. - GRAVEN EN MARKGRAVEN

Het grote rijk werd verdeeld in gouwen of « pagi » en de administratie ervan toevertrouwd aan graven. Deze graven spraken recht, inden de belastingen en lichtten de troepen. De gouwen aan de grenzen waren markgraafschappen, bv. dit van Barcelona en dit van de Ostmark of Oostenrijk. Zij werden bestuurd door een markgraaf die machtiger was dan een graaf. Om machtsmisbruik tegen te gaan, stuurde Karel de Grote zijn toezichters of « **missi dominici** », « gezanten van de meester », uit. Ze waren steeds met z'n tweeën, een edelman en een bisschop. De « missi dominici » waren gevreesd in het rijk!

3. - SCHRIJVEN

KON HIJ NIET...

KAREL DE GROTE stichtte scholen. Zij werden meestal geleid door monniken en het gebeurde dat de keizer er onverschillig een kijkje kwam nemen tot schrik van de slechte leerlingen! In die scholen leerde men zingen, lezen en schrijven. Niet om het even hoe schrijven, maar mooi en duidelijk. De calligrafen van de kloosters schreven de werken uit de Oudheid over en verlichtten ze met fraaie miniaturen. Het is dank zij hun werk, dat heel wat waardevolle teksten uit de Oudheid voor het nageslacht bewaard bleven. Karel de Grote zelf slaagde er, ondanks het feit dat hij zich veel moeite getroostte, nooit in fatsoenlijk te schrijven.

4. - DE PALEISSCHOOL

TE Aken, waar hij verbleef, stichtte Karel de Grote een soort van universiteit of academie die de « paleisschool » werd geheten. De geleerden uit die tijd konden aldaar van gedachten wisselen over de dingen die hen interesseren: sterrekunde, teologie, spraakkunst en dialectiek. Een van de bewerkers van wat men later de « Karolingische Renaissance » zou noemen, was Alcuin van York. Later werd hij abt van een beroemd klooster bij Tours.

5. - AKEN

KAREL DE GROTE stierf te Aken, in 814, toen hij 72 jaar oud was. Vele legenden werden gewoven rond de gestalte van de keizer en zijn standbeeld prijkt in het hartje van zijn lievelingsstad Aken. De grootheid van Karel, koning van de Franken, bestond daarin dat hij een christen Europa maakte. Jammer genoeg viel dit rijk na zijn dood weer uiteen.

(Wordt voortgezet.)